

11.4.2019

Etuoikeuskävely

Harjoituksen tarkoituksena on havainnollistaa yhteiskunnan eriarvoisuutta nostamalla esiin esteitä ja sääntöjä, jotka vaikuttavat eriarvoistumiseen ja sosiaalisten luokkien syntyyn.

Kukin osallistuja saa henkilökortin ihmisestä, jonka asemaan tämän tulisi asettua. Henkilökortit ovat esim.: suuren firman toimitusjohtaja, ammattioppilaitoksessa opiskeleva nuori, peruskoulunsa kesken lopettanut nuori, 16-vuotias omaan kotiin muuttanut nuori, kotona asuva lukiolainen, työtön, neljän lapsen äiti, pakolainen, maahanmuuttaja, transmies, asianajaja, romaninainen, yläkoulun opettaja, kansanedustaja, sairaanhoitaja.

Osallistujien pyydetään pohtimaan mielessään esim. seuraavia asioita:

- Millainen henkilön lapsuus oli?
- Kävikö hän koulua?
- Millaista elämä on nyt?
- Mitä muuta?

Osallistujat asettuvat riviin ja heitä pyydetään astumaan askel eteenpäin, jos seuraavat väitteet pätevät häneen (iso askel, jos väite pätee häneen hyvin ja pieni, jos vähän):

- Minun ei tarvitse miettiä, riittävätkö rahani ruokaan
- Suosin Reilun kaupan tuotteita
- Vanhempani maksavat suurimman osan kuluistani
- Käyn usein ulkona syömässä
- Jos jokin tuote hajoaa, ostan tilalle uuden
- Valitsen yleensä luomutuotteita
- Ostan verkko-ostokset aina luottokortilla
- Maksan laskuni aina ajallaan
- Voin hankkia samoja tuotteita, mitä lähipiirissäni olevilla henkilöillä on
- Minulla on varaa samanlaiseen asumiseen, lomailuun, vaatteisiin ym. kuin niillä ihmisillä, joiden kanssa olen päivittäin tekemisessä.
- Perheeni taloudellinen tilanne ei vaikuta siihen, mitä voin harrastaa?

Ota yksi askel taaksepäin, jos:

- Olen joskus jäänyt porukan ulkopuolelle, koska minulta puuttuu tuote, joka muilla on
- Olen joskus joutunut tinkimään jostain välttämättömästä, kuten lääkkeitä tai tarpeellisista vaatteista
- En voi pyytää kaikkia tuttaviani kotiini, koska kotini on erilainen kuin muilla esim. pienempi tai huonommassa kunnossa
- Haluaisin ottaa ympäristöasioita paremmin huomioon ja satsata esim. luomuruokaan, mutta minulla ei ole siihen varaa

Lopuksi käydään yhdessä läpi, mitä henkilöitä kukin edusti. Keskustellaan mm. siitä, kuinka edellä mainitut asiat vaikuttavat ihmisen kulutukseen. Esim. kuka voi olla "eettinen tai tiedostava kuluttaja"? Käymme läpi, miltä tuntui tehdä harjoitus ja mitä ajatuksia se herätti.

Huom. Ennen harjoitusta on hyvä pohtia tarkkaan, mitä on huomioitava teetettäessä harjoitetta nuorten kanssa? Kuinka harjoitus toteutetaan rakentavasti siten, ettei se aseta ketään kiusalliseen tilanteeseen.